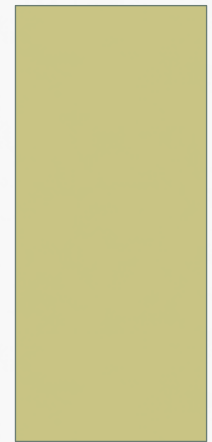

FRÅN BIG BANG TILL DEN FÖRSTA EUROPEISKA CIVILISATIONEN

HISTORIA KURS 1B

BIG BANG

BIG BANG

- Över **13 miljarder** år sedan...
- Universum var extremt tätt, varmt och koncentrerat i en punkt
- Rymden började expandera...
- Denna expansion kallas Big Bang
- **Rum, tid** och **materia** uppkom vid Big Bang

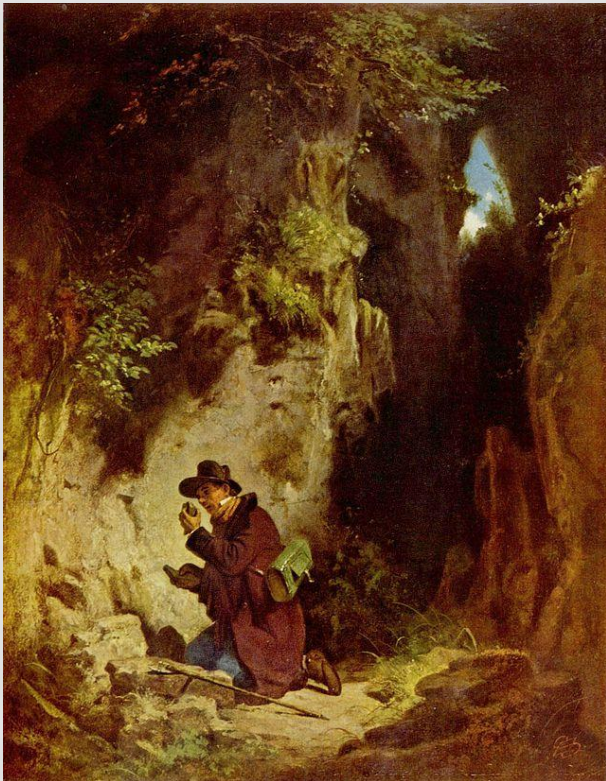
JORDEN/TELLUS

Planeten bildades för **4,54 miljarder år** sedan och liv uppstod inom en miljard år därefter (**äldsta tecken på liv** är ett kol-lager **3,8 miljarder år** gammalt, äldsta säkra spår av celler är **stromatoliter 3,5 miljarder år** gamla)

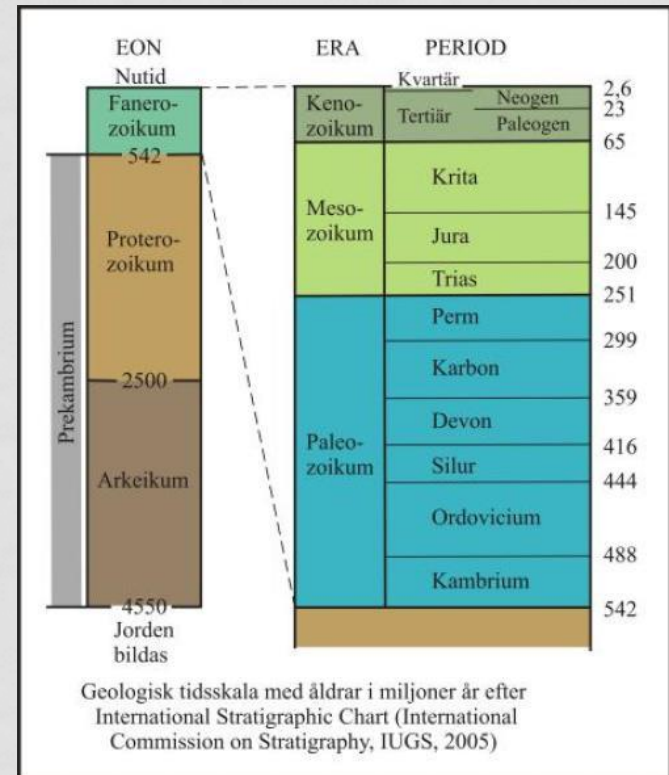
<https://www.youtube.com/watch?v=ZtVA83Sls5A>

HISTORISK GEOLOGISK UTVECKLING

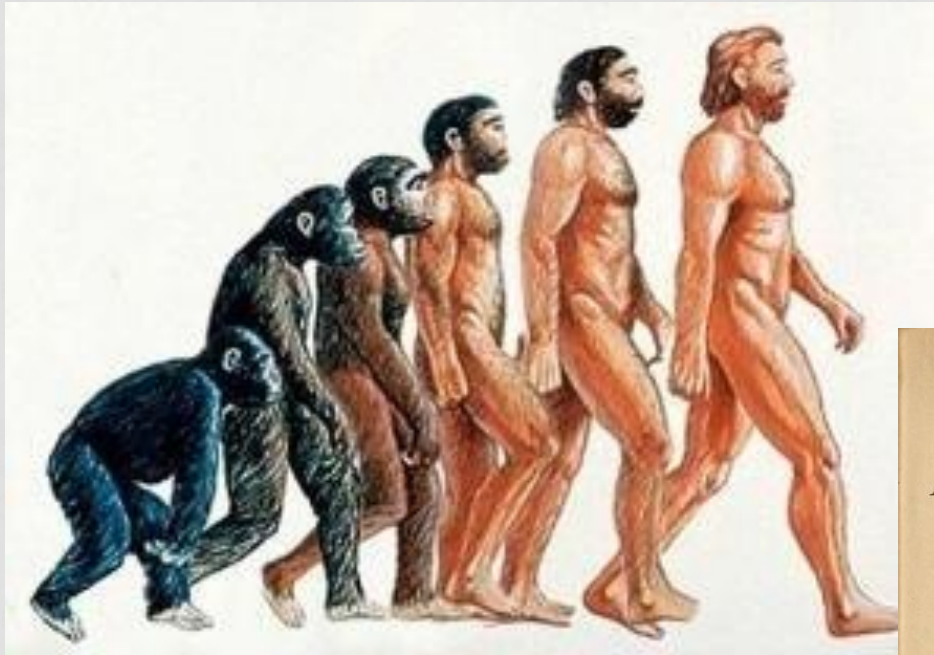

Historisk geologi är den del av geologin som behandlar jordens utveckling och livsformer, från dess bildning till nutid.

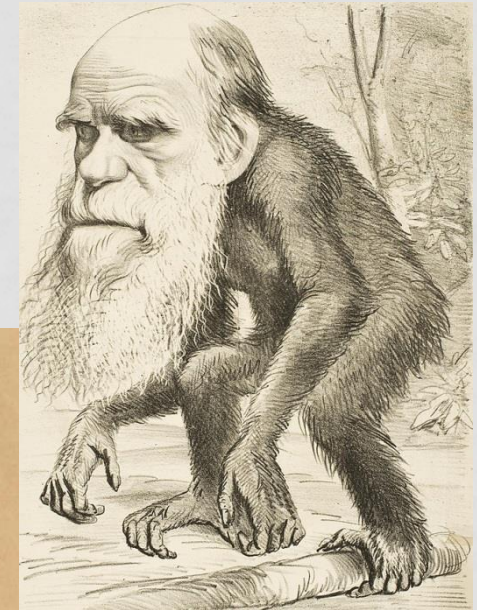
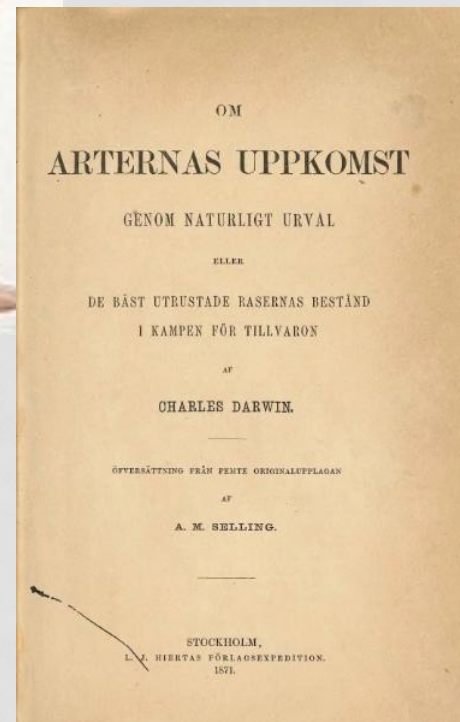

Från cyanobakterier till Homo sapiens sapiens...

EVOLUTIONISM - UTVECKLINGSLÄRAN

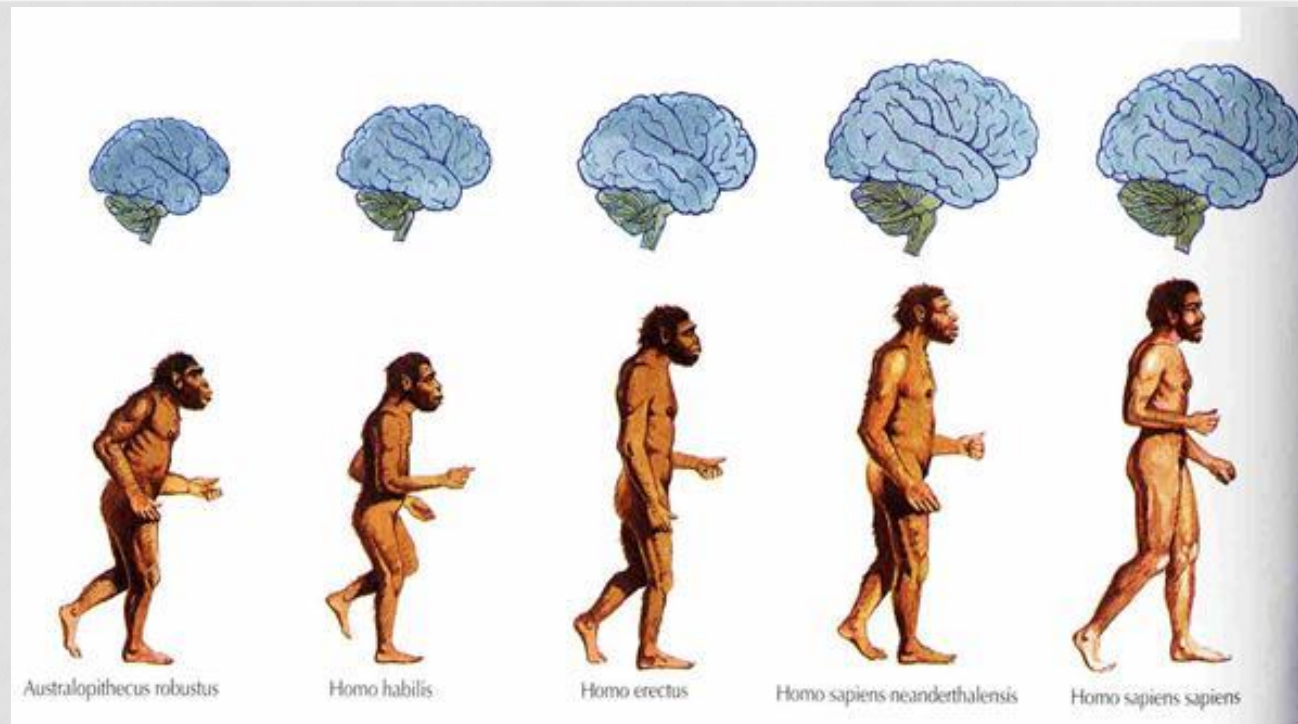
TEORI IDAG 2014: Någon gång för 6-7 miljoner år sedan delades släkträdets mellan människors förfäder, och förfäder till de två arterna schimpanser.

Charles Darwin – "Om Arternas Uppkomst"
(publicerad 1859)

- Det "naturliga urvalet"

FRÅN AUSTRALOPITHECUS ROBUSTUS TILL HOMO SAPIENS SAPIENS

Homo habilis ("den händigade människan") – levde för 2,5 till 1,9 miljoner år sedan.

Homo erectus ("den upprätt(gående) människan") – levde för 1,8 miljoner år sedan fram till bara 50 000 år sedan!

Homo sapiens – Vi har nu nått grenen "Homo sapiens" (Människa - vis, förståndig). Från den arkaiska "Homo sapiens" (300 000 - 125 000 år sedan) kom "**Neanderthal-människan**" att utvecklas. Vi finner spår efter Neanderthalaren mellan 125 000 år och fram till 40 000 år sedan.

Denisovamänniskan var ett barn av släktet Homo som levde för omkring 41 000 år sedan.

Homo floresiensis (Människa från den indonesiska ön Flores) – levde för 95 000 år sedan till 12 000 år sedan.

Homo sapiens sapiens – ("sapiens sapiens" = "som vet, att hon vet") den moderna människan, 200 000 år sedan...

UTVECKLING STENÅLDERN

Från jägar, samlar och fiskarsamhället...

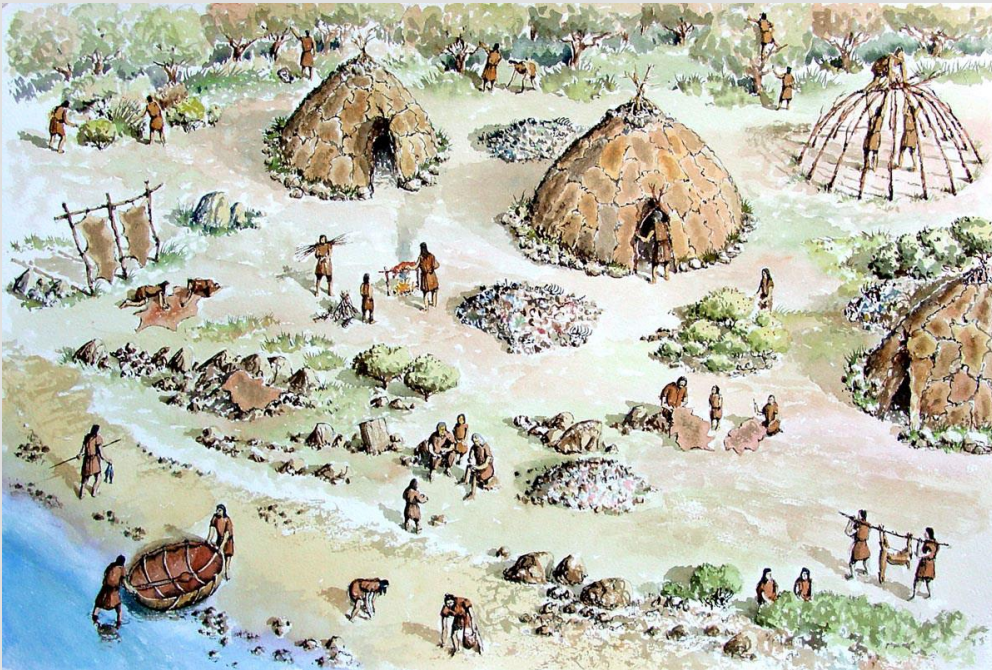

...till de första jordbruken

Den **NEOLITISKA**
REVOLUTIONEN!

"Övergången från en
födupsökande ekonomi till
en födoproducerande ekonomi"

NEOLITISKA REVOLUTIONEN

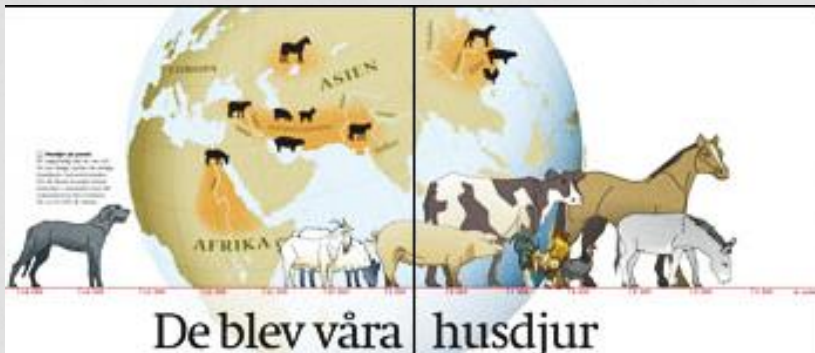

Jordbruksrevolutionen - vad förde en mer permanent bosättning med sig?

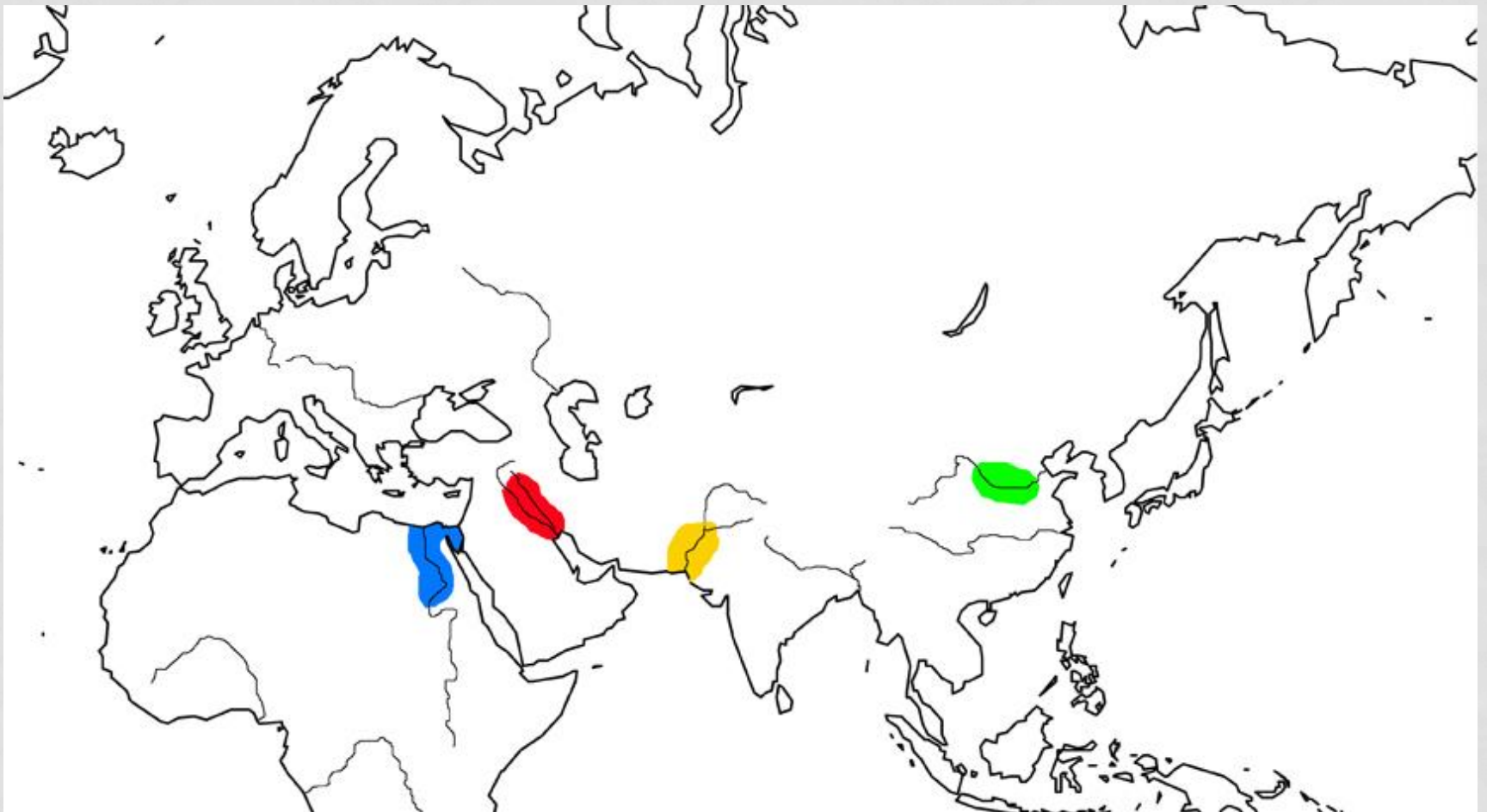
- Fast jordbruk med möjlighet att expandera
- Domesticering av djur
- Trygghet
- Teknisk utveckling
- Handel

...men också

- Ökad befolkningstäthet
- Socialt skiktade samhällen
- Kvinnans ställning försvagas
- Sjukdomar och svält
- Aggression och erövring

DE FÖRSTA CIVILISATIONERNA

DE FÖRSTA CIVILISATIONERNA

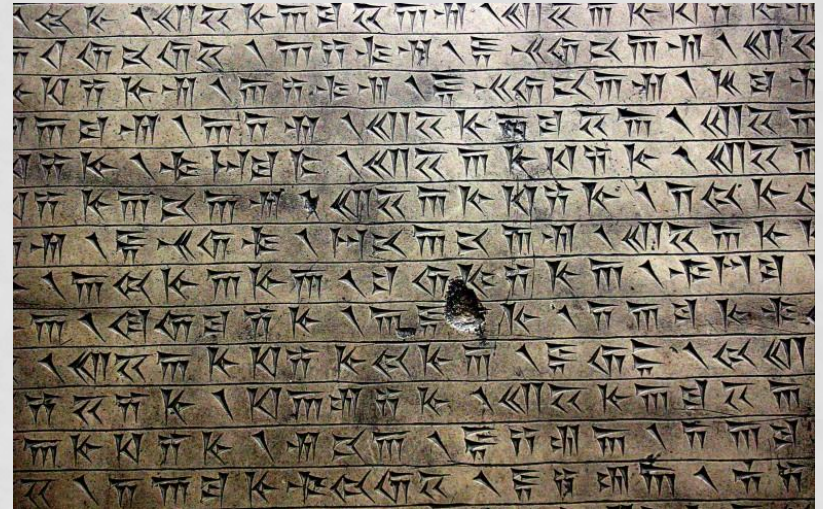
- Mesopotamien mellan 8 000-3000 f.Kr.
- Egypten mellan 5 000-3 000 f.Kr.
- Indusdalen mellan 2 600-2 400 f.Kr.
- Kina mellan 3 000-2 000 f.Kr.
- Mellanamerika mellan 3 000-500 f.Kr.
- Peru mellan 2 500-500 f.Kr.

DE FÖRSTA CIVILISATIONERNA

Civilisation – Civilis (Civis) = medborgare

- **1. Agrikultur** och **födoproduktion**
- **2. Specialisering** (inte bara bönder – en mängd nya olika yrken)
- **2. Städer** och **urbanisering - Arkitektur**
- **3. Skriftsystem**; siffror/matematik
- **4. Ekonomisk** och **politisk centralisering**, och **handel**
- **5. Organiserad religion**
- **6. Militär/försvar** (skydd)
- **7. Teknologisk** utveckling (som bevattningsystem...)
- **8. Klassamhällen**; aristokrati, teokrati eller byråkrati
- **9. Större skillnad mellan män/kvinnor** (några få undantag)

Om skrift tas som en förutsättning för civilisation är den tidigaste vaggan den hos **Sumererna**.

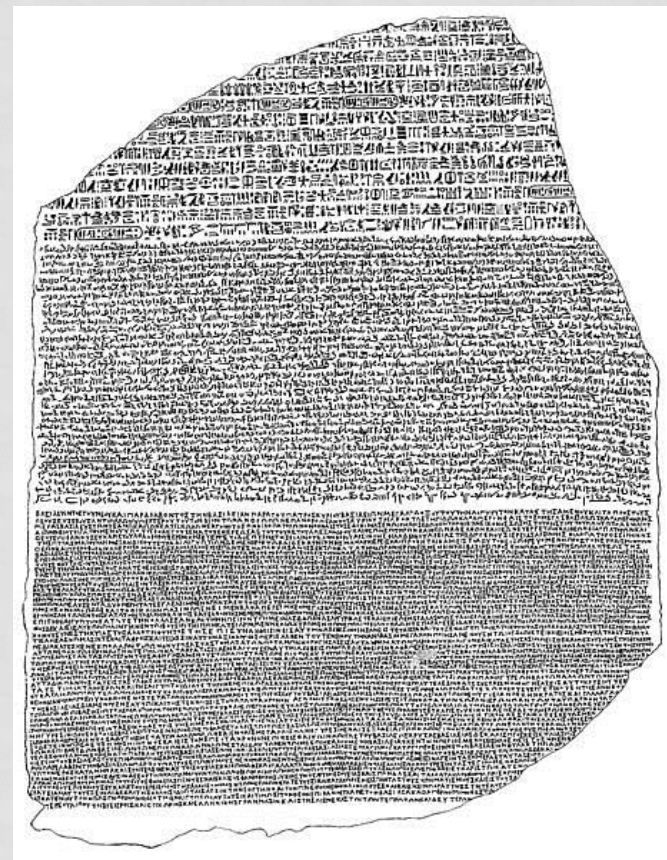

Kilskrift – ursprungligen **piktogram**. Senare tre funktioner: **logogram** (återger ett ord), **fonogram** (återger en stavelse) eller **determinativ** (klassificerar det skrivna ordet).

DE FÖRSTA CIVILISATIONERNA

- Den **Egyptiska Civilisationen** startar också tidigt
- Egyptierna första skrivspråk var ett slags bildspråk – **hieroglyfer**. 1799 fann franska trupper den s.k. Rosettastenen i Egypten. Den hade samma text skriven med hjälp av tre olika alfabet: **hieroglyfer**, **demotiska** och **gammalgrekiska**. Denna sten betydde mycket i tydandet av hieroglyferna

ROSETTASTENEN

FÖRSTA EUROPEISKA CIVILISATIONEN

Minoiska kulturen på Kreta!

